

صورت جلسه کمیسیون تخصصی کارگروه اقتصادی برنامه جامع شهر اصفهان

شماره: ۰۵	روز: شنبه	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۴/۰۹	ساعت: ۱۳:۰۰ - ۱۴:۰۰	مکان: تالار گفت‌وگوی موزه اصفهان - (کارخانه ریساف)	شماره دعوت‌نامه: ۱۵/۱۴۰۳/۱۳۶۰۹
-----------	-----------	-------------------	---------------------	--	--------------------------------

الف) دستور جلسه:

۱. ارائه گزارش بند «۲» شرح خدمات طرح جامع؛
۲. ارائه تحلیل مسائل و مشکلات حوزه اقتصاد^۱ (فرهنگ و هنر / دانش‌بنیان، علم و فناوری / کشاورزی / صنعت / فضای کسب‌وکار / مالیه شهری / مسکن).

ب) اعضای جلسه:

- شورای شهر اصفهان: احسان مالکی‌پور (مدیر هماهنگی برنامه جامع)
- اداره کل راه و شهرسازی استان: علی هنردان (رئیس اداره طرح‌های توسعه شهری و معماری)، فاطمه فرازبخت (کارشناس اداره طرح‌های توسعه شهری و معماری)
- شهرداری اصفهان: وجیه کاجی اصفهانی، مصطفی دهقانی
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان: مسعود صفاری پور
- اداره کل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری: کورش وکیلی، ندا احمدی، ریحانه تقوی
- خانه کارگر اصفهان: اسماعیل مکارمی
- اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان: حسین کردسیپانی
- اتاق تعاون اصفهان: جواد نکهت
- اداره کل امور اقتصاد و دارایی استان: محمد میثم کریمی
- اداره کل دفتر فنی، امور عمرانی و حمل‌ونقل و ترافیک استانداری: محمدحسین مرندي
- مشاور تسهیلگر برنامه: بابک صفاری (سرگروه اقتصادی) - حسین پیرزاده (مسئول پروژه و سرگروه کالبدی) - نرگس قدسی (مدیر آتلیه شهرسازی و همکار مدیر پروژه) - اعظم جلائی (همکار گروه اقتصادی) - فاطمه سادات عسکریان (همکار گروه اقتصادی).

پ) شرح جلسه:

در پنجمین نشست کمیسیون تخصصی اقتصادی برنامه جامع اصفهان، جناب آقای دکتر هنردان ضمن عرض خیرمقدم به حاضرین، جلسات کمیسیون اقتصادی را از جمله جلسات بسیار مهم زیرمجموعه شورای راهبری دانست. در ادامه، ایشان روند برگزاری جلسه را توضیح داده و خاطر نشان نمودند انتظار می‌رود گزارش‌های ارسال شده در فضای مجازی توسط اعضای محترم با دقت مطالعه شود و اعضا با آمادگی کامل جهت پرسش و پاسخ در جلسات مشارکت نمایند. جناب آقای دکتر مالکی پور نیز در ادامه توضیح دادند در

^۱ جهت مطالعه دقیق‌تر موضوعات ارائه شده در کمیسیون اقتصادی به فایل ارسال شده در فضای مجازی مراجعه نمایید.

جلسه حاضر، گزارش بند «۱»، «۲» و «۳» مطابق با شرح خدمات طرح جامع مورد بررسی قرار خواهد گرفت. خواهشمند است اعضای محترم نظرات خود را پیرامون موضوعات مطرح شده به صورت مکتوب نیز ارسال نمایند. همچنین، سرکار خانم دکتر قدسی پیرامون بند «۱» و «۲» شرح خدمات طرح جامع (به عنوان بخش مشترک بین تمامی گروه‌ها)، گزارشی مطابق با فایل ارسال شده در گروه مجازی مطرح نمودند. سپس، جناب آقای دکتر صفاری سرگروه محترم گروه اقتصادی به ارائه تحلیل مسائل و مشکلات حوزه اقتصاد پرداختند.

* در ادامه اعضای محترم کمیسیون تخصصی اقتصادی دیدگاه‌های خود را پیرامون دستور جلسات به شرح زیر بیان داشتند:

ت نظرات و مصوبات جلسه:

ردیف	نظرات	شخص	سازمان
۱	<ul style="list-style-type: none"> • مبحث «توسعه نیافتگی بازار کالا و خدمات مرتبط با صنایع خلاق» به عنوان اصلی ترین مشکل حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه‌های این مشکل در شهر - منطقه‌ی اصفهان، منجر به قرار گرفتن این ریشه‌ها در «۴» دسته‌ی کلان گردید. (۱) عرضه غیر بهینه؛ (۲) تقاضای محدود؛ (۳) عدم تعریف و بازشناسی محصولات متناسب با سلیقه جامعه؛ (۴) مشکلات حاکمیتی. • زمانی شهرها محلی مناسب برای زندگی خواهند بود که اقتصاد پرونقی داشته باشند. بدیهی است درآمدهای پایدار و متناسب، رفاه مردم را افزایش خواهد داد. به همین منظور سعی شده است موضوعات اقتصادی شهر اصفهان به دقت شناسایی و بررسی گردد. • با گذشت زمان و به دنبال آن وقوع برخی تغییرات تأثیرگذار بر شهر ضمن توجه به اهمیت گزارش تشخیص مرحله اول (تدوین شده با رویکرد مشارکت)، نیاز است بازنگری‌هایی صورت گیرد. لازم به توضیح است بر اساس مزیت‌هایی که در شهر از آن برخوردار هستیم موضوعات جدیدی نیز به گزارش مرحله قبل اضافه خواهد شد. • از زمان گردآوری گزارش مرحله اول تاکنون در خصوص برخی از استخوان ماهی‌ها مانند مبحث اقتصاد کشاورزی تغییرات قابل توجهی اتفاق نیفتاده است. از سویی دیگر در خصوص برخی از موضوعات مورد بررسی با تحولات ساختاری روبه‌رو بوده‌ایم بنابراین، نگاه ملی، بین‌المللی و منطقه‌ای نیز می‌بایست در حیطه موضوعات مورد توجه قرار گیرند. • در طی سالیان گذشته حوزه علم و فناوری از نظرها مغفول مانده با اینکه استان اصفهان و مشخصاً شهر اصفهان در این زمینه دارای مزیت قابل ملاحظه‌ای است. انتظار می‌رود این قبیل موضوعات با دقت بیشتری مورد توجه قرار گیرد. • مبحث اقتصاد فرهنگ و هنر به عنوان یکی از موضوعات جدیدی است که در گزارش کنونی به آن خواهیم پرداخت. این موضوع به عنوان یکی از موضوعات بسیار مهمی است که در سند آمایش نیز بدان اشاره شده و شهر اصفهان در آن مزیت بسیار دارد. • فعالیت‌های اقتصادی تعاملات بسیاری با حوزه‌های پیرامونی (ملی، منطقه‌ای، بین‌المللی) دارند. همان گونه که انتظار می‌رود در حوزه موضوعات و مسائل اقتصادی اغلب مشکلات فرامنطقه‌ای هستند و تعداد مشکلاتی که ریشه شهری یا منطقه‌ای داشته باشند کمتر است؛ بنابراین ممکن است راه‌حل‌هایی که ارائه می‌شود از نوع راه‌حل‌های توصیه‌ای-ملی در جهت تغییر سیاست‌ها باشند یا ممکن است از جنس راه‌حل‌های منطقه‌ای-شهری باشند و بتوان طبیعتاً سیاست‌گذاری و اقدامات لازم را نیز در این زمینه انجام داد. 	صفاری	مشاور

		<ul style="list-style-type: none"> • برای ارزیابی مشکلات حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر (صنایع خلاق) سعی شده است با نگاهی چندجانبه صاحب‌های عمیقی با دست‌اندرکاران و صاحب‌نظران فعال در این زمینه از جمله تولیدکنندگان، اساتید دانشگاه، متخصصان و ... صورت گیرد. در نهایت، «توسعه‌نیافتگی بازار کالا و خدمات مرتبط با صنایع خلاق» به‌عنوان مشکل اصلی این حوزه شناسایی شده است. دلیل اصلی این تشخیص این است که در اصفهان به‌عنوان مهد تولید صنایع‌دستی، زنجیره‌ی تولید و تقاضا، زنجیره ساختاریافته و مدرنی نیست. در این بازار، همچنان تولید در کارگاه‌های سنتی اتفاق می‌افتد و نظام بازاریابی و توزیع نیز به‌درستی شکل نگرفته است. درحالی‌که در سایر بازارها از جمله حوزه‌های کشاورزی، صنعت و ... توسعه‌یافتگی لازم در خصوص عرضه، تقاضا و توزیع به‌نوعی مشهود است. • در حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر اصفهان، به‌تدریج نظام توزیع به‌گونه‌ای دیگر بازطراحی شده است. به‌طور نمونه، اگرچه میدان نقش‌جهان به‌عنوان مرکز اصلی تولید و فروش صنایع‌دستی شناخته شده است اما درواقعیت، امروزه فروشگاه‌های بزرگی در حول میدان نقش‌جهان یا در خیابان چهارباغ شکل گرفته که به‌طور عمده مجموع فروش آن‌ها بسیار قابل‌توجه است. • بنابراین، به‌منظور بررسی مؤثر معضل و مشکل اساسی حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر حائز اهمیت است در طرح جامع همه حوزه‌ها از جمله حوزه برنامه‌ریزی اقتصادی، حوزه کالبدی از منظر مکان‌یابی این صنایع، عرضه و برندینگ موردتوجه قرار گیرند. 	
<p>سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان</p>	<p>صفری پور</p>	<ul style="list-style-type: none"> • در مورد «تقاضای محدود» به‌عنوان یکی از تیغه‌های فرعی مطرح‌شده در حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر، می‌توان به مسئله «کمبود توریست و گردشگر (به‌ویژه گردشگر خارجی)» نیز اشاره نمود. این مسئله تا حدودی می‌تواند تحت تأثیر تحریم‌ها و ذهنیت گردشگران خارجی بعد از تحریم شکل گرفته باشد. «درآمد سرانه پایین» نیز از دیگر مسائلی می‌باشد که در حوزه تقاضای محدود می‌توان بدان اشاره نمود و از جمله دلایلی است که منجر می‌شود صنایع‌دستی در اولویت قرار نگیرد. • در زیرمجموعه مشکلات حاکمیتی یکی از مسائل شناسایی شده «دیدن نشدن جایگاه صنایع‌دستی در برنامه‌بودجه سالانه استان» عنوان شده است، درحالی‌که درواقعیت این موضوع در اعتبارات هرساله استان در برنامه‌های تحت عنوان صنایع‌دستی در زمینه آموزش و کارگاه‌های مرتبط در نظر گرفته می‌شود (به بیانی دیگر، جایگاه صنایع‌دستی در برنامه‌بودجه سالانه استان در زمینه آموزش و کارگاه‌های مرتبط دیده شده است اما به صورت ضعیف). • دفاع دستگاه تخصصی در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان ممکن است ضعف داشته باشد. از طرفی دیگر نیز، فرماندار به‌عنوان رئیس کمیته برنامه‌ریزی شهرستان در جلسات برای توزیع اعتبارات عمرانی نیز اثرگذار است. همچنین، با وجود مشکلات بسیار به‌مراتب به جایگاه صنایع‌دستی کم‌توجهی خواهد شد؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود عبارت «دیدن نشدن جایگاه صنایع‌دستی در برنامه‌بودجه سالانه استان» به «کم‌توجهی به جایگاه صنایع‌دستی در برنامه‌بودجه سالانه استان» تغییر یابد. • از جمله مسائل شناسایی‌شده در مشکلات حاکمیتی می‌توان به این واقعیت اشاره نمود که گاهی سلیقه‌ای برخورد کردن با سیاست‌های استان باعث کم‌توجهی به حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر خواهد شد. در بازه زمانی پیش از این، بحث فرهنگ و هنر و موسیقی در اصفهان بسیار موردتوجه بوده است اما در حال حاضر به خاطر برخی محدودیت‌ها از جمله محدودیت‌های عقیدتی یا ایدئولوژیک توسعه هنر در اصفهان تحت شعاع قرار گرفته است. 	<p>۲</p>
<p>شهرداری اصفهان</p>	<p>دهقانی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • در اقتصاد فرهنگ و هنر، رویکرد به اندازه کافی با اقتصاد دستوری و مداخله دولت و نهادهای دست‌وپاگیر مواجه است بنابراین، مشروعیت بخشی به مداخله می‌تواند تبعاتی نیز به همراه داشته باشد. در حقیقت، کسبه شناخت قابل قبولی از مخاطبان، بازار و محصولات خود دارند. • در طرح جامع مسئله مهم برطرف کردن و به حداقل رساندن موانع در راستای تخصیص فضا و نحوه استقرار کارگاه‌های فعال در زمینه تولیدات فرهنگی و هنری است. برای برطرف نمودن موانع جهانی شدن فرهنگ و هنر لزوماً مداخله کارساز نیست، می‌توان از یک ضابطه درون‌شهری و از مقیاس کوچک‌تر شروع کرد و سپس آن را گسترش داد. 	<p>۳</p>

<p>اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری</p>	<p>وکیلی</p>	<p>• همان‌گونه که مستحضرید مبحث گردشگری با تخصیص سهم ۹ درصدی از اشتغال دنیا (با ایجاد شغل برای حدود ۳۲۰ میلیون نفر) و سهم ۹/۲ درصدی از تولید ناخالص داخلی در جهان، موضوع حائز اهمیتی است. گردشگری در کشور سهم ۰/۵ درصدی در تولید ناخالص داخلی دارد. در اصفهان سهم گردشگری در کارکردها، اشتغال و حوزه خدمات قابل ملاحظه است. با توجه به منابع، جاذبه‌ها و ظرفیت‌های موجود در اصفهان به‌عنوان یک شهر گردشگری انتظار می‌رود با ارائه راه‌حل‌های مناسب و مطالعات دقیق‌تر موضوعات و مسائل مرتبط با این حوزه بیش‌ازپیش موردتوجه قرار گیرد. با بهبود بخش گردشگری سایر خدمات زنجیره‌ای (اعم از حمل‌ونقل و ...) نیز رونق اقتصادی خواهند گرفت.</p> <p>• پیش از این، افراد با طبقه متوسط و متوسط رو به بالا اصفهان را به‌عنوان مقصد گردشگری انتخاب می‌کردند اما اکنون گردشگران با طبقه متوسط رو به پایین این مقصد را انتخاب می‌کنند و این موضوع به این معناست که هزینه‌کرد گردشگران در مقصد کاهش معناداری داشته است. با پایین آمدن هزینه‌کرد علیرغم آنکه سود چندان‌ی به دست نخواهد آمد استهلاک زیرساخت‌ها را نیز در اصفهان شاهد خواهیم بود. به بیانی دیگر، در بحث گردشگری به‌ویژه در ایام نوروز ایجاد سایت‌ها و مکان‌های ارزان‌قیمت، کمپ‌های رایگان و ... منجر شده است قشر با درآمد متوسط رو به پایین حضور بیشتری در اصفهان داشته باشند در نتیجه شاهد کاهش کارکرد اقتصادی به‌ویژه در بخش گردشگری نیز بوده‌ایم. البته این استدلال به این معنا نیست که ما بخواهیم اقشار با طیف درآمدی مختلف را حذف کنیم.</p> <p>• در بخش اسناد فرادست نیز طرح جامع گردشگری استان اصفهان رو به اتمام است و می‌تواند در بند دوم مطالعات طرح جامع نیز مورداستفاده قرار گیرد. در این زمینه، مطالعات جداگانه‌ای در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی موردتوجه قرار گرفته است. از اهداف مهم طرح در چشم‌انداز توسعه گردشگری می‌توان به «افزایش سهم گردشگری از اقتصاد استان» اشاره نمود که درواقع راهبردهایی نیز از جمله «بهبود شاخص سهولت کسب‌وکار»، «بسترسازی و آماده‌سازی فرصت‌های سرمایه‌گذاری»، «تسهیل شکل‌گیری قبایله‌های پایدار در عرضه و تقاضا»، «بازاریابی مقصد»، «به‌کارگیری تکنولوژی‌های نوین»، «تحقق تسهیلات و حمایت‌های حوزه گردشگری» تا «شناسایی و بهره‌گیری از جاذبه‌ها، محصولات و دیگر مزیت‌های نسبی» برای آن در نظر گرفته شده است.</p> <p>• در بخش گردشگری خارجی با ملاحظه مسئله ارزآوری برای شهر اصفهان، اهمیت دارد به‌طورجدی به موضوعاتی همچون فراهم شدن بستر مناسب که البته به دیپلماسی شهری، گردشگری، اقتصادی و سیاسی نیز مرتبط است و همچنین روابط بین‌الملل با سایر شهرهای جهان و خواهرخوانده‌ها توجه ویژه داشت.</p> <p>• می‌بایست در طرح جامع هدف‌گذاری‌ها و اولویت‌های مباحث اقتصادی مشخص شود. اگر گردشگری هم بتواند در این اولویت‌ها جای داشته باشد، انتظار می‌رود به‌مراتب راهکارهایی نیز برای آن به‌ویژه در بحث گردشگری خارجی تعریف شود.</p> <p>• منابع بانکی، تسهیلات و تولید ناخالص داخلی از جمله مباحث دیگری است که در اقتصاد می‌بایست موردتوجه قرار گیرد. منابع بانکی در اصفهان نسبت به سایر استان‌ها چگونه است؟</p> <p>• بستر سرمایه‌گذاری هم از منظر بحث‌های بروکراسی و هم از جنبه تسهیلات و منابع بانکی باید به‌گونه‌ای باشد که به صورت تشویقی زمینه را برای سرمایه‌گذاری‌های بیشتر مانند مراکز اقامتی-پذیرایی، جاذبه‌های انسان‌ساخت، کسب‌وکارهای صنایع دستی و ... فراهم نماید. به دنبال تشویق سرمایه‌گذاران و بازگشت سرمایه در بازه زمانی مورد انتظار، بحث اشتغال‌زایی نیز تحت تأثیر قرار خواهد گرفت.</p>	<p>۴</p>
<p>اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری</p>	<p>تقوی</p>	<p>• رونق صنایع دستی با حوزه گردشگری علی‌الخصوص بخش گردشگری خارجی ارتباط مستقیمی دارد. شاهرگ حیات صنایع دستی موضوع گردشگری است. پیش از این، وجود رضایت بین اساتید و پیشکسوتان این حوزه، با حضور پررنگ گردشگران ارتباط مستقیمی داشته است.</p> <p>• در حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر، صنایع دستی شهر اصفهان از سال ۱۳۹۴ تاکنون برندینگ‌های جهانی را به خود اختصاص داده است.</p>	<p>۵</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ● شهر اصفهان با عناوین «شهر جهانی صنایع دستی» توسط شورای جهانی صنایع دستی و «شهر خلاق صنایع دستی و هنرهای مردمی» توسط یونسکو نام گذاری شده و به ثبت رسیده است. ● با اشاره به مسئله شناسایی شده تحت عنوان «قیمت بالای تمام شده محصول به دلیل عدم استفاده از روش های نوین و یا ترکیبی انسان - ماشین» لازم به توضیح است در تعاریف صنایع دستی، می بایست بیشترین مراحل با دست انجام شود. ● با ملاحظه مسائل شناسایی شده تحت عنوان «استفاده غیربهبینه از ظرفیت های موجود» و «سرمایه گذاری ناکافی در زیرساخت های حوزه فرهنگ و هنر»، در شهر اصفهان و ورودی های شهر حتی تابویی که معرف «اصفهان به عنوان شهر خلاق جهانی صنایع دستی» باشد دیده نمی شود. اغلب برای اعلان ها و المان های صنایع دستی با ماهیت و موضوعات مناسبتی، به صورت موقتی هزینه هایی صرف می شود. در حالی که انتظار می رود برای ورودی های شهر به صورت کارشناسی شده با صرف یک بار هزینه به دنبال خلاقیت و بهره وری بالاتری باشیم. ● بازار میدان نقش جهان برای صنایع دستی اصفهان هم تهدید به حساب می آید و هم فرصت، زیرا اکثریت فقط میدان نقش جهان را به عنوان بازار صنایع دستی می شناسند. در حالی که در سایر محله ها و منطقه های اصفهان فضاهایی مشغول به فعالیت هستند که برای رونق یافتن ضروری است به گردشگران معرفی شوند (مانند سرای هنرمندان کاوه و یا خاتم کاری خوراسگان و ...). با همکاری شهرداری و میراث می توان سایر فضاهای تاریخی و بازاری با عملکرد فعال در حوزه صنایع دستی تحت عنوان «راسته بازارهای تاریخی محله های اصفهان» را به گردشگران و حتی شهروندان اصفهان معرفی و در صورت لزوم مرمت و احیا نمود. همچنین، معرفی هنر صنایع دستی در محلات مختلف در رقابت پذیری نیز تأثیرگذار خواهد بود. ● نمادها و المان های صنایع دستی تحت عنوان «گذرهای صنایع دستی» که توسط شهرداری نام گذاری شده در حال حاضر از منظر طراحی و محتوا خام است و نیازمند معرفی هوشمندانه و قابل درک برای عموم مردم و رده های سنی متفاوت است. ● به صورت دوره ای می توان معرفی هنرمندان و صنایع دستی را در سطح شهر به نمایش گذاشت تا ارتباط بین جامعه با صنایع دستی ملموس تر شود. ● نیازمند فضاهای عمومی مانند پارک صنایع دستی و معرفی نخبگان و مشاهیر حوزه صنایع دستی در شهر هستیم. اغلب تمرکز بر فروشگاه ها و کارگاه های صنایع دستی بوده است در حالی که صنایع دستی باید در معرض مشارکت و تعاملات بیشتری با مردم قرار گیرد. ● با افزایش قیمت مواد اولیه، هنرمندان نیز ناگزیر هستند قیمت صنایع دستی را افزایش دهند. ● برندینگ جهانی ما بستر و زیرساختی است که باید برای رونق بیشتر مورد توجه قرار گیرد. ● در زمینه آموزش های تکمیلی از جمله بازاریابی، بسته بندی، شناخت سلیقه بازار اقداماتی صورت گرفته است. تولیدکننده نمی تواند تمام دغدغه های فرآیند تولید، بازاریابی، صادرات و ... را به تنهایی هدایت کند. عدم تمایل بسیاری از هنرمندان به برون سپاری برخی از فرایندها نیازمند فرهنگ سازی و آموزش بیشتری است. ● همان گونه که در استخوان ماهی اقتصاد فرهنگ و هنر نیز اشاره شد با توجه به ظرفیت های بسیار در حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر به ویژه صنایع دستی قطعاً نیاز به سند چشم انداز ملی در حوزه صنایع دستی ایران حس می شود. ● در مقایسه با صنعت، صنایع دستی در شهر اصفهان علیرغم ارزش افزوده ای که به دنبال دارد آلودگی نیز به شهر تحمیل نمی کند. 	
اداره کل راه و شهرسازی استان	هنردان	<ul style="list-style-type: none"> ● همان گونه که به درستی اشاره شد یک دعوی سنتی در اقتصاد وجود دارد که عرضه منجر به تقاضا می شود یا تقاضا منجر به عرضه. در واقع در رابطه با بحث طرح جامع می توان عرضه را مقدم دانست از این بابت که نهایتاً خروجی های طرح جامع منجر به عرضه زمین شهری و عرضه فضا برای فعالیت ها می شود، فعالیت هایی که بخشی از آن می تواند راجع به اقتصاد فرهنگ و هنر باشد و در واقع ضوابط 	۶

		<p>کالبدی که می‌تواند به این بخش کمک کند (سوسبیدهایی که می‌تواند بر ضوابط ساختمانی یا مقررات گذاری ساختمانی اعمال شود و یا توصیه‌هایی راجع به بحث‌های مالیات و عوارض و سایر موارد که می‌تواند به مدیریت شهری ارائه شود).</p> <ul style="list-style-type: none"> • بنابراین با تأکید بر عرضه، فضاهای موردنیاز در اقتصاد فرهنگ و هنر می‌تواند از منظر آسیب‌شناسی نیز موردبررسی واقع شود. از این بابت که این فضاها در میدان نقش‌جهان متمرکز شده‌اند و یا این بازارها به اندازه کافی توسعه‌نیافته و یا فضای عرضی برای آن‌ها محدود است شاید بتوان این مسائل را وجه کالبدی نیز داد. به هر صورت لازم است آسیب‌شناسی دقیق راجع به این موضوع صورت گیرد از این بابت که مرحله بعد از تشخیص، مرحله دستور کار است. در مرحله دستور کار نیز به نظر می‌رسد راهبردهایی برای اقدامات اجرایی لازم است که نهایتاً به نقشه و ضوابطی می‌رسد که به‌عنوان یکی از اسناد مهم در شهرسازی بسیار حائز اهمیت خواهد بود. • بنابراین، به طور مشخص راهبردها می‌توانند تعیین‌کننده باشند که ما چه ضعف‌هایی در حوزه عرضه داریم. این مسئله را مرحله تشخیص وضعیت برای ما آشکار می‌سازد و راهبردهای رفع آن را نیز می‌توانیم در مرحله دستور کار ارزیابی نماییم که با بیان کالبدی و بیان ضابطه‌ی مقررات گذاری نهایتاً در خروجی طرح به نحوی مطرح می‌شود. • بسیاری از ابزارهای کنترلی در خصوص مسائل مربوط به تقاضا و مسائل بدکارکردی که در حوزه این بازار وجود دارد خارج از اسناد ما خواهد بود با این وجود تفکر سیستمی ایجاد می‌کند که ما این چرخه را بشناسیم منتهی در حوزه تجویز به نظر می‌رسد که باید به سمت عرضه پیش برویم. 	
مشاور	پیرزاده	<ul style="list-style-type: none"> • همان‌گونه که همکاران محترم حوزه میراث نیز اشاره نمودند از جمله وظایف طرح جامع تخصیص فضای بهینه برای فعالیت‌ها است. فضاهای بهینه در سطح طرح جامع مفهوم‌سازی خواهند شد و این موضوعات در ساختار فضایی طرح جامع در دستور کار به صورت نقشه ارائه خواهد شد. انتظار می‌رود این مفاهیم به‌خوبی دسته‌بندی شده و بر نقشه نمایش داده شود. سه مفهوم که با آن سروکار داریم عبارت است از: <ol style="list-style-type: none"> ۱- پهنه‌ها، ۲- کانون‌ها و ۳- محورها. به طور مثال، محور خاقانی یک محور گردشگری است اما خیابان کامل نیست بنابراین سطح‌بندی‌ها نیز می‌بایست موردتوجه قرار گیرد یا به‌عنوان مثالی دیگر، میدان نقش‌جهان یک کانون بزرگ محسوب می‌شود. • مفاهیمی مانند پارک صنایع‌دستی نیز باید به صورت مشترک مفهوم‌سازی شود. 	۷
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان	صفاری پور	<ul style="list-style-type: none"> • نقش هنر در کل کم‌رنگ دیده شده است. عمدتاً در شناسایی مسائل فقط به صنایع‌دستی پرداخته شده است. • نظرات «حوزه فرهنگ و ارشاد» و «حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی» نیز می‌تواند در این زمینه در نظر گرفته شود. 	۸
مشاور	صفاری	<p>استخوان ماهی بعدی که در ادامه بدان پرداخته خواهد شد حوزه «اقتصاد دانش‌بنیان، علم و فناوری» است که اصولاً با مسئله شهر اصفهان نیز بسیار مرتبط می‌باشد. مبحث «نیاز به سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه (R&D)» به‌عنوان اصلی‌ترین مشکل حوزه اقتصاد دانش‌بنیان، علم و فناوری شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه‌های این مشکل در شهر- منطقه‌ی اصفهان، منجر به قرارگرفتن این ریشه‌ها در «۴» دسته‌ی کلان گردید.</p> <ol style="list-style-type: none"> (۱) کمبود نیروی کار کارآمد؛ (۲) سرمایه‌گذاری ناکافی؛ (۳) قوانین و حاکمیت اقتصاد علم و فناوری؛ (۴) آموزش عالی عرضه محور. <ul style="list-style-type: none"> • با ملاحظه آمار و ارقام، شهر اصفهان از لحاظ تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان رتبه «۲» کشور را داراست (رتبه یک: تهران). اولین پهنه‌ای که به حوزه علم و فناوری در قالب شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان اختصاص داده شده است مربوط به اوایل دهه ۷۰ می‌باشد، یعنی زمانی که اصلاً در کشور مسئله علم 	۹

و فناوری مطرح نبوده در اصفهان یک پهنه مشخصی با سیاست‌گذاری مشخص ارائه شده است؛ بنابراین، اگر از منظر قدمتی ارزیابی کنیم می‌توان در نظر داشت که اصفهان رتبه یک را در این حوزه به خود اختصاص خواهد داد.

● شعار شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان عبارت است از: «پایه‌گذار پارک‌های علم و فناوری ایران»
● پارک اصفهان امروز از لحاظ گردش مالی در بین پارک‌های علم و فناوری کل کشور بعد از پردیس رتبه دوم را دارد.

● با ملاحظه بررسی مطالعات آمایش سرزمین و بهره‌گیری از تجارب خیرگان، اگر بخواهیم تغییری در ارزش‌افزوده‌های صنعت ایجاد کنیم و اگر قرار باشد که از فرم‌های توسعه صنعتی مبتنی بر فناوری‌ها و تکنولوژی‌های فرسوده و متعاقباً آلودگی‌ها گذر کنیم و به یک دوره و سطح جدیدی از صنایع دست‌یابیم هیچ راهی جز صنایع با فناوری بالا (با ملاحظه پتانسیل‌های موجود در اصفهان، صنایعی که حوزه اقتصاد دانش‌بنیان را داشته باشد) وجود ندارد.

● اگر همه استان‌ها، یک دانشگاه مادر یا یک دانشگاه سطح یک و تراز دارند، خوشبختانه، در اصفهان در حوزه آموزش عالی وجود دانشگاه اصفهان، دانشگاه صنعتی اصفهان و همچنین، دانشگاه هنر اصفهان تکمیل‌کننده این زنجیره از حوزه علم و فناوری هستند.

● در مورد هزینه‌های تحقیق و توسعه نیز شرکت‌های بزرگ استان در هزینه‌های (R&D) در حوزه علم و فناوری سهم قابل توجهی را به خود اختصاص داده‌اند.

● علیرغم انتقاداتی که به مجموعه صنایع آلاینده استان مثل فولاد مبارکه، ذوب‌آهن و پالایشگاه وارد می‌شود نکته مثبتی نیز وجود دارد که صندوق سرمایه‌گذاری شرکتی مجتمع فولاد مبارکه اصفهان سال گذشته با عدد نزدیک به هزار میلیارد تومان در حوزه علم و فناوری شروع به کار کرده است. همچنین، پالایشگاه اصفهان با رقمی نزدیک به ۲۰ همت، شرکت حوزه علم و فناوری‌اش را تأسیس کرده است.

● پتانسیل‌های اصفهان در حوزه علم و فناوری بسیار قابل توجه است و این حوزه در تغییر صنعت از فرم سنتی به فرم مدرن می‌تواند کمک‌کننده باشد. افزون بر این، از مزیت‌هایی که در بحث‌های اقتصاد آموزش عالی، دانشگاه‌ها و تعداد دانشجویان نیز وجود دارد می‌توان به خوبی بهره‌مند شد. گردش مالی که می‌تواند در حوزه علمی و حوزه آموزش عالی اتفاق افتد عدد بسیار قابل توجهی است.

● به همین علت، با توجه به اینکه این حوزه، حوزه مزیت‌دار اصفهان بوده است سعی کرده‌ایم استخوان ماهی مرتبط به «اقتصاد دانش‌بنیان، علم و فناوری» را تهیه کرده و طبیعتاً به بحث و بررسی بگذاریم و در ادامه و در دستور کارها، استراتژی‌ها و راهبردهای مرتبط را استخراج کرده و برنامه‌های لازم فضایی و طبیعتاً مفهومی نیز برای آن در نظر گرفته خواهد شد.

● یک مسئله جدی مطرح شده در نمودار استخوان ماهی اقتصاد دانش‌بنیان، علم و فناوری، «کمبود نیروی کار کارآمد» عنوان شده است. متأسفانه تعداد مهاجرین نیروی کارآمد و تحصیل کرده قابل توجه است. در خصوص شرکت‌های دانش‌بنیان نیز وقتی گردش مالی از سطح مشخصی تجاوز کند مشابه با رویکرد نیروی کار و افراد تحصیل کرده، کسب‌وکار آن‌ها نیز به تهران مهاجرت خواهد کرد.

● نکته بعدی قوانین و حاکمیت اقتصاد علم و فناوری هست. اقتصاد علم و فناوری به‌عنوان یک مسئله نو با الگوهای قبلی و سنتی قابل اداره کردن نیست و نیاز به سازوکار کاملاً جدیدی دارد. متأسفانه این سازوکار در حوزه سیاست‌گذاری به‌هیچ‌عنوان دیده نمی‌شود.

● در اصفهان با ساختار آمار و اطلاعات کنونی نمی‌توان ارزش‌افزوده حوزه علم و فناوری را استخراج کرد. بخشی از آن در صنعت، بخشی در کشاورزی و بخشی در خدمات نهفته است. نظام آمار و اطلاعات برای این موضوع مهم تفکیک قائل نمی‌شود.

● یکی دیگر از موضوعات مهم در این حوزه مسئله سرمایه‌گذاری ناکافی است. این حوزه برخلاف الگوهای اولیه اقتصادی است که توسعه آن‌ها بر پایه نیروی کار بوده و بعد به فرم‌های سرمایه‌گذاری‌های مستقیم و سرمایه‌های سطح بالا تبدیل شد که تولید را سرمایه‌تعیین می‌کرد. هر سرمایه‌گذاری در

	<p>حوزه اقتصاد دانش‌بنیان، علم و فناوری جواب نمی‌دهد. از سویی دیگر نیز هر نیروی کاری در این حوزه جواب نمی‌دهد. حوزه اقتصاد دانش‌بنیان، علم و فناوری حوزه‌ای است که نیاز به سرمایه‌گذاری خاص با نیروی کار خاص دارد.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ساختار ناکارآمد حمایت از دانشجویان در ساختار آموزش عالی منجر به از بین رفتن کارکردهای دانشگاه شده است. • علیرغم زیاد شدن راه‌های ارتباطی، متأسفانه شاهد عدم ارتباط مؤثر بین اساتید و دانشجویان با محیط‌های بین‌المللی هستیم. • در زمینه سرمایه‌گذاری پایین بخش خصوصی و صنایع در تحقیق و توسعه قابل‌ذکر است که شرکت فولاد مبارکه اصفهان سال گذشته ۱۰۰۰ میلیارد تومان در حوزه علم و فناوری (در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان) سرمایه‌گذاری کرده است. مجموع اعتبارات دانشگاه‌های بزرگ از جمله دانشگاه صنعتی اصفهان و دانشگاه اصفهان به این رقم نمی‌رسد؛ بنابراین قابل استنباط است که صنایع می‌توانند نقش مؤثر و مفیدی را در این حوزه ایفا کنند. • نیاز است آموزش عالی به صورت مولد گسترش پیدا کند و با این الگو که با هزینه دولت دانشجوی تربیت شود، در آینده نیز این نیروها برای صنعت کارآمد نخواهند بود. • متأسفانه، به مسئله پژوهش و فناوری به‌عنوان یک راهبرد برون‌رفت از وضعیت موجود هیچ‌وقت نگاه نکردیم و نمی‌کنیم، درحالی‌که در دنیا حوزه پژوهش و فناوری ایزاری کارآمد برای رفع موانع و مسائل به شمار می‌آید. • در خصوص قوانین و حاکمیت اقتصاد علم و فناوری نیز علیرغم تأکیدی که این چند سال گذشته از شخص اول مملکت تا پایین دست داشته‌اند ما همچنان نهاد متمرکز متولی حوزه دانش‌بنیان علم و فناوری نداریم. • مورد دیگر، ضعف ساختاری شرکت‌های دانش‌بنیان است. تحریم‌های بین‌المللی در این زمینه بسیار تأثیرگذار بوده است البته متقابلاً تحریم‌ها فرصتی را نیز ایجاد کرده تا بسیاری از کالاهای داخلی توسط شرکت‌های دانش‌بنیان تأمین شوند. • مسئله نرخ ارز و البته سوء تغییرات اقتصادی بر این حوزه اثرگذار است. نوسانات ارزی اگرچه ممکن است شرکت‌های پردرآمد را به طور چشمگیری تحت تأثیر قرار ندهد اما در خصوص شرکت‌های نوپا این مسئله از اهمیت بیشتری برخوردار است. • عدم توجه مدیران ملی به بحث مناطق ویژه علم و فناوری نیز موضوع مهم دیگری است. اولین منطقه ویژه علم و فناوری ایران جهت استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان در مرحله اخذ مجوز برای «کریدور علم و فناوری اصفهان» در حال پیگیری است (یک پهنه بسیار وسیعی که از دانشگاه صنعتی شروع شده و تا دانشگاه اصفهان نیز ادامه دارد همچنین این پهنه محدوده‌های فولادشهر، نجف‌آباد و ... را نیز در برمی‌گیرد). • عدم اجرای قوانین مؤثر در زمینه حقوق مالکیت فکری و معنوی نیز مسئله حائز اهمیت دیگری است که می‌بایست موردتوجه قرار گیرد. توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و کلاً حوزه استارت‌آپ‌ها ارتباط صددرصد مستقیمی با موضوعات مالکیت فکری و معنوی دارد. 	
<p>اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری</p>	<p>وکیلی</p> <ul style="list-style-type: none"> • سرمایه‌گذاری در حوزه (R&D) مقوله بسیار بااهمیتی است که اگر موردتوجه قرار نگیرد منجر به افت و عقب‌ماندگی در بسیاری از مباحث و موضوعات به‌ویژه مسائل اقتصادی خواهد شد. • در ادامه، لازم به ذکر است اگر مسائل شناسایی شده بر اساس داده‌های آماری ارائه شود پیشنهادها به صورت کاربردی‌تر مطرح خواهد شد (مانند اینکه چند درصد از منابع مالی ما برای حمایت از حوزه (R&D) اختصاص داده شده است و ...). • برای موفق عمل کردن و سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و توسعه، ابتدا نیاز به شکل‌گیری عزم ملی است در غیر این صورت اشاره کردن به موضوعات و مسائل فقط در قوانین و مطالعات، خروجی مؤثری به دنبال نخواهد داشت. در خصوص شکل‌گیری عزم ملی نیز باید تمام اقشار درگیر شوند. در 	<p>۱۰</p>

		<p>مقیاس کوچک در شهر اصفهان و وجود شهرک علمی تحقیقاتی باید ارزیابی کرد تا چه میزان می توان منابع را در راستای توسعه شرکت های دانش بنیان اختصاص داد؟ باید بحث های تشویقی و تعدیل کننده را نیز در نظر گرفت.</p> <ul style="list-style-type: none"> • علی رغم وجود نخبگان و نیروهای علمی نتوانسته ایم در ظرفیت سازی موفق عمل کنیم. باین حال، اگر عزم ملی در سطح کشور شکل نگرفته است باید بسنجیم که آیا می توان در سطح شهر از منابع شهری و یا استانی برای اصفهان (به عنوان کانون استان با بیشترین ظرفیت) استفاده کرد؟ • برای حمایت از این حوزه تمام نهادها، دستگاه ها، دانشگاه ها و مراکز شتاب دهنده زیرمجموعه آن ها باید با ملاحظه ظرفیت های موجود موضوع (R&D) را جدی بگیرند. همچنین، مصوبات مربوطه نیز می تواند در شورای شهر و شورای عالی استان مورد توجه قرار گیرد. بانک ها نیز با ارائه تسهیلات می توانند نقش مؤثری ایفا کنند. 	
سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	صفاری پور	<ul style="list-style-type: none"> • در رابطه با مسئله شناسایی شده در زمینه سرمایه گذاری ناکافی یکی از موارد مهم «عدم کفایت حمایت از سرمایه گذاری و کاهش ریسک پذیری» است. حمایت های دولت تا چقدر کفایت می کند؟ • یکی از موضوعات مهمی که باید در نظر گرفت «تقاضامحور نبودن فعالیت های حوزه دانش بنیان» است. علی رغم اعتقادی که به ارتباط بین صنعت و دانشگاه وجود دارد اما یکی از معضلات مهم در واقعیت، عدم ارتباط یا ارتباط ضعیف بین صنعت و حوزه های دانش بنیان است. ناکافی بودن ارتباط بین صنایع و تولیدکننده ها با شرکت های دانش بنیان برای رفع موانع تولید به ویژه در حوزه های صنایع کوچک و متوسط به وضوح قابل مشاهده است. 	۱۱
مشاور	پیرزاده	<p>خوشبختانه مفهوم سازی برای پهنه ها و پارک های خدمات دانش بنیان در شورای عالی معماری و شهرسازی تعریف و تصویب شده است و ما وظیفه داریم این معنا را در طرح جامع در نظر بگیریم. می توان در ساختار فضایی شهر اصفهان پهنه ها را مکان یابی کرده و ارتباط آن را با مسکن اندیشمندی که می توانند در این زمینه فعال باشد را مفهوم سازی کرد. همچنین، از جمله مواردی که در ساختار فضایی و در منطقه کلان شهری اصفهان باید بدان توجه نمود روستاهایی هستند که در زمینه بهسازی تولید کشاورزی فعال هستند. نهادسازی کردن برای عملیاتی شدن طرح جامع از وظایف سازمان فضایی شهر است که باید تعریف و مدیریت شود.</p>	۱۲
شهرداری اصفهان	دهقانی	<p>خواسته اصلی ذینفعان را باید در نظر داشت و ارزیابی کرد تا چه میزان موانع نهادی و تخصیص فضا بر عملکرد آن ها اثرگذار است. به طور نمونه در حوزه دانش بنیان برای مکان یابی ها باید دسترسی فضای مناسب به مراکز شهری، امکانات تفریحی، در نظر گرفتن روحیات و نیازهای خاص جامعه هدف نیز مورد توجه قرار گیرد.</p>	۱۳
مشاور	صفاری	<ul style="list-style-type: none"> • مبحث «بهره وری پایین تولید کشاورزی» به عنوان اصلی ترین مشکل حوزه اقتصاد کشاورزی شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه های این مشکل در شهر- منطقه ای اصفهان، منجر به قرار گرفتن این ریشه ها در «۳» دسته ی کلان گردید. <ol style="list-style-type: none"> ۱) نهاده های کشاورزی؛ ۲) توزیع؛ ۳) حکمرانی. • اگرچه سابقه ی فرهنگی و اقتصادی اصفهان مبتنی بر کشاورزی بوده است اما اکنون با ملاحظه آمار و اطلاعات، ارزش افزوده کشاورزی در شهرستان اصفهان کمتر از ۱۰ درصد است (این اثرات در شهر نیز کمتر از این میزان می باشد). البته آگاه هستیم که توسعه کشاورزی می تواند به مسئله گردشگری، محیط زیست و ... کمک کند اما واقعیت این است که از لحاظ اقتصادی شاید در حال حاضر کشاورزی نقش چندانی در توسعه شهر اصفهان نداشته باشد. لازم به ذکر است تغییر روش های کشت، تغییر فناوری و ... در این حوزه همواره مورد توجه قرار خواهد گرفت اما به صورت جدی حوزه اقتصاد کشاورزی جزء نقاط کانونی برای برنامه ریزی در حوزه شهر اصفهان به شمار نمی آید. 	۱۴

		<ul style="list-style-type: none"> • نتایج مصاحبه حضوری با خبرگان و فعالین این حوزه حاکی از آن است که موارد شناسایی شده به عنوان مشکل از جمله «واردات محصولات» و «کمبود زیرساخت‌های نگهداری محصولات» در حال حاضر از اولویت برخوردار نیست و این مسائل تا حدودی برطرف شده‌اند؛ بنابراین، این دو مورد از جدول ورودی مشکلات حذف شده است. • توانمندی ناکافی نیروی انسانی از آن جهت مسئله مهمی است که نیروی کار با پایین‌ترین سطح تحصیلات در حوزه کشاورزی مشغول به فعالیت هستند. • مسئله کمبود آب کشاورزی در اصفهان و شهرستان اصفهان مسئله جدی است. • مشکلات تأمین منابع مالی در حوزه کشاورزی و مشکلات مربوط به زمین و کاربری ممکن است در محدوده شهری، ما را با چالش مواجه نماید. از این رو، در طرح جامع بدان پرداخته خواهد شد. • مسئله مهم دیگر، توزیع ناعادلانه منافع کشاورزی است. متأسفانه در زنجیره‌ی ارزش، سود حاصل از توزیع به شدت زیاد است. • سازوکار اشتباه قیمت‌گذاری آب به عنوان رکن اساسی در حوزه کشاورزی قابل تأمل است. علت اصلی مصرف بی‌رویه آب در کشاورزی مسئله قیمت‌گذاری است (تقریباً آب در حوزه کشاورزی رایگان است). 	
<p>سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان</p>	<p>صفاری پور</p>	<ul style="list-style-type: none"> • در حوزه حکمرانی، می‌توان به نداشتن برنامه تولید و عدم رعایت الگوی کشت به عنوان مسائل و مشکلات اصلی اشاره نمود. این امر منجر به تخصیص غیر بهینه نهاده‌های کشاورزی خواهد شد. • ناکافی بودن ترویج در بخش کشاورزی و عدم توجه به رعایت الگوی کشت به عنوان معضل مهمی شناخته می‌شود. میانگین سطح تحصیلات در بخش کشاورزی پایین است. به خصوص در حوزه زراعت عملکردها متکی به تجربه است. 	<p>۱۵</p>
<p>اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری</p>	<p>احمدی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • تقاضا برای تغییر کاربری اراضی کشاورزی بسیار زیاد است اگرچه خطر بزرگی محسوب می‌شود اما در برخی موارد اجتناب‌ناپذیر نیز هست. به طور مثال، در سمیرم به عنوان یک باغ شهر، درخواستی برای تغییر کاربری تمام زمین‌های کشاورزی درون محدوده شهر مطرح گردید و ترجیح داده می‌شود زمین‌های کشاورزی خارج از محدوده شهری قرار گیرند. به عنوان یکی از دلایل ذکر گردید دمای زیاد در محدوده شهر از کیفیت محصولات پرورش یافته خواهد کاست. به همین خاطر، مالکین زمین‌ها ترجیح می‌دهند تغییر کاربری دهند. • در کمیته کار به جای تصمیم‌گیری، مجبور به حل و فصل مشکلاتی هستیم که برای ما به وجود آمده است. امروزه مسائل و مشکلات بر کسی پوشیده نیست بنابراین، حائز اهمیت است که برنامه‌ریزی‌ها به صورت عملیاتی تدوین شده و پایبندی به تصمیمات سازنده در اولویت قرار گیرد. 	<p>۱۶</p>
<p>مشاور</p>	<p>صفاری</p>	<ul style="list-style-type: none"> • درون محدوده شهر، سطح محصولات باغی و زراعی زیر کشت اراضی کشاورزی پایین است و در حوزه اقتصاد شهر نیز رقم بسیار ناچیزی را به خود تخصیص داده است. به عنوان یک راهکار پیشنهادی باید درصدی از اراضی کشاورزی در محدوده شهر را به فضای سبز شهری تخصیص داد که البته گروه کالبد به این مسئله توجه خواهد کرد. • همچنین لازم به توضیح است مطرح کردن مدل بدون ارائه راهکارهای اقتصادی برای زمین‌های کشاورزی در محدوده شهری زمینه‌ساز بروز تخلفات خواهد شد؛ بنابراین باید با در نظر گرفتن بسیاری از شرایط در راستای حفظ منافع مالکین اراضی و البته منافع شهر، به سمت راه‌حل‌های میانی و جایگزین‌های اقتصادی پیش رفت. <p>مبحث «بهره‌وری پایین بخش صنعت» به عنوان اصلی‌ترین مشکل بخش صنعت شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه‌های این مشکل در شهر- منطقه‌ی اصفهان، منجر به قرار گرفتن این ریشه‌ها در «۵» دسته‌ی کلان گردید.</p> <p>(۱) تراکم جمعیت و فعالیت؛ (۲) ارزش افزوده؛ (۳) مسائل حاکمیتی؛</p>	<p>۱۷</p>

		<p>۴) فناوری؛ ۵) صنایع کوچک و متوسط.</p> <ul style="list-style-type: none"> • در بحث صنعت سعی شده است به صنایع بزرگ مستقر بیرون از محدوده شهر که خارج از کنترل سیاست‌گذاری شهری نیز هستند کمتر پرداخته شود. در مقابل به صنایع کوچک و متوسط، مسئله فناوری، موضوعات حاکمیتی، ارزش‌افزوده و تراکم جمعیت و فعالیت‌های مرتبط توجه بیشتری شده است. • تراکم بیش‌ازحد جمعیت و فعالیت در منطقه اصفهان که منجر به مجاورت برخی صنایع مانند پالایشگاه و نیروگاه با شهر شده است مسئله آلاینده‌های صنایع را ایجاد کرده است. • مسئله «هم‌راستا نبودن اهداف وزارتخانه‌های مرتبط با صنعت (بروز مشکلات در امر توسعه صنعتی استان)» و «مشکلات ناشی از اعمال محدودیت‌های ارزی» نیز با ملاحظه خروجی مصاحبه با خبرگان به‌عنوان دغدغه‌های جدید به نمودار استخوان ماهی حوزه صنعت افزوده شده است. همچنین، پیشنهاد شده است موضوع «گرانی زمین در شهرک‌های صنعتی» از استخوان ماهی صنعت حذف گردد زیرا در شهرک‌های صنعتی قیمت زمین گران نیست حتی هزینه زیرساخت‌های لازم نیز از متقاضیان اخذ نخواهد شد. 	
<p>سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان</p>	<p>صفری پور</p>	<ul style="list-style-type: none"> • از دید صنعتگران، همچنان مسئله گرانی زمین در شهرک‌های صنعتی به علت فراهم نبودن زیرساخت‌ها دغدغه محسوب می‌شود. قرارداد زمین در بردارنده تأسیسات نیز هست ولی فراهم نبودن برخی زیرساخت‌ها در شهرک‌های صنعتی واقع در شعاع یا خارج از شعاع ۵۰ کیلومتری معضل به حساب می‌آید. • تقاضا برای زمین در راستای ایجاد هر واحد صنعتی بالا است. انتظار می‌رود در شهرک‌های صنعتی همه زیرساخت‌ها برای نصب تجهیزات و شروع فعالیت و تولید صنعتگران مهیا باشد اما در واقعیت، بسیاری از صنعتگران برای خرید زمین در شهرک‌های صنعتی به خاطر نبود یا ناکافی بودن زیرساخت‌ها دچار مشکل می‌شوند. 	<p>۱۸</p>
<p>اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان</p>	<p>کردسیچانی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • یکی از مشکلات در حوزه صنعت، مسئله «صنعتی هراسی» است. تصور بر آن است که صنعت تهدیدی برای محیط‌زیست محسوب می‌شود. همواره سعی بر آن است فاصله صنعت از محیط زندگی حفظ شود. این معضل حاصل ناآگاهی ماست که صنعت را تهدید می‌دانیم. استقرار صنعت در شعاع ۵۰-۴۰ کیلومتری اصفهان با ایجاد مشکل در حوزه سرمایه‌گذاری و قیمت تمام‌شده و به دنبال آن با افزایش سایر هزینه‌ها به‌مراتب منجر به کاهش رغبت سرمایه‌گذار و نیروی کار خواهد شد. اگر مسئله ما آلاینده‌های صنعت است باید برای صنعت راه‌حلی تدوین شود تا بتواند با حفظ معیارهای مهم محیط‌زیستی به فعالیت خود ادامه دهد. • اصفهان به‌عنوان مهد صنعت شناخته شده است. با ارائه راه‌حل‌های مناسب باید مسائل مرتبط با آلودگی‌ها را تا حد امکان برطرف نمود و به موضوع معیشت و رشد اقتصادی کمک کرد. برای سازگار کردن صنعت و محیط‌زیست شایسته است راهکاری تدوین شود. • موضوع دیگر، مسئله صنوف صنعتی است. واحدهای صنفی صنعتی بسیاری وجود دارند که آلاینده‌های صوتی و ... نیز تولید می‌کنند و به صورت پراکنده مستقر هستند، این مسئله نیز مستلزم چاره‌اندیشی است (نمونه واحد صنف صنعتی: کسب‌وکار خیاطی که به‌مرور با افزایش تجهیزات و تولیدات به کارخانه پوشاک مبدل شده است). • ناکافی بودن سرمایه‌گذاری در صنعت می‌تواند ریشه در رویکرد سخت‌گیرانه دستگاه‌های اجرایی استان با صنعت داشته باشد. به طور نمونه، پتانسیل‌های معدنی استان به‌واسطه سخت‌گیری‌های زیاد به علت مسائلی مانند صنعتی هراسی و عدم سازگاری صنعت با محیط‌زیست منجر به کاهش ارزش‌افزوده و حجم سرمایه‌گذاری می‌شود. • در خصوص مسئله قیمت زمین، صنعت‌کاران جهت اخذ مجوز اولیه برای استقرار واحد صنعتی، زمین بسیار وسیعی تقاضا می‌کنند. در نتیجه با این مساحت زیاد، طبیعی است که هزینه‌های زیرساختی 	<p>۱۹</p>

		<p>مضاعفی مانند محوطه‌سازی، انشعابات برق، آب و ... نیز به وی تحمیل خواهد شد. در حالی که بسیاری از صنایع موفق در دنیا مانند واحد صنعتی تولید وسایل آزمایشگاهی (ELE) در متراژ کمتر می‌تواند ارزش افزوده قابل توجهی ایجاد نماید؛ بنابراین، باید صنعت کاران را نیز در بسیاری از موارد توجه نمود.</p> <ul style="list-style-type: none"> • با ملاحظه محدودیت‌ها و مشکلات حوزه کشاورزی (کم‌آبی و ...)، صنعتی شدن می‌تواند ارزش افزوده، اشتغال و رشد اقتصادی بیشتری به همراه داشته باشد. 	
<p>اداره کل دفتر فنی، امور عمرانی و حمل‌ونقل و ترافیک استانداری</p>	<p>مردنی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • متأسفانه بسیاری از صنایع با بهره‌برداری بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی مسئله فرونشست را تشدید کرده‌اند. مسئله فرونشست نیاز به توجه و ارائه راهکار دارد. • اجرای صحیح قانون هوای پاک و برخورد قانونی با صنایع آلاینده حائز اهمیت است. • صنعتگران، اراضی ملی را علیرغم پرداخت هزینه سنگین برای تأمین زیرساخت‌ها و امکانات به شهرک‌های صنعتی ترجیح می‌دهند. • برخی صنایع مانند صنایع فرش، صنایع دستی و ... برای محیط‌زیست تهدید جدی به حساب نمی‌آیند. 	<p>۲۰</p>
<p>مشاور</p>	<p>پیرزاده</p>	<ul style="list-style-type: none"> • پهنه سیاست‌گذاری برای طرح جامع، محدوده و حریم شهر است. در محدوده و حریم شهر نیز مجاز به تعریف و استقرار شهرک‌های صنعتی نیستیم. به طور نمونه، ما می‌توانیم توصیه‌ها و پیشنهادهایی برای اصلاح طرح آمایش استان در منطقه کلان‌شهری اصفهان در این مقیاس داشته باشیم. در این طرح همان‌گونه که اشاره شد در محدوده و حریم شهر ما مجاز هستیم فقط کاربری‌های مختلف و غیر از جدول سازمان محیط‌زیست که مصوب شورای عالی هست را مستقر کنیم. اشکال اینجاست که این جداول مبتنی بر جداول سال ۱۹۶۵ اروپا است. به نظر می‌رسد با بروز رسانی جداول و پیشنهاد زیرساخت‌هایی که تشخیص داده شده است بتوان به‌عنوان طرح توسعه عمران شهر اصفهان اصلاحاتی برای این مصوبه به شورای عالی پیشنهاد داد. • صنایع و کارگاه‌هایی که آب‌بر نیستند با ضوابطی تعریف‌شده درون شهر می‌توانند مستقر شوند (مانند خیاط‌خانه‌های صنعتی شده، ریسندگی‌ها و ...). در این زمینه، به کمک شهرداری یکسری توصیه‌هایی نیز لازم است که در بند ۲۰ ماده ۵۵ مطرح گردد. 	<p>۲۱</p>
<p>سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان</p>	<p>صفاری پور</p>	<ul style="list-style-type: none"> • متأسفانه هنوز مرز مشخصی بین صنف و صنعت وجود ندارد. • همان‌گونه که پیش‌بینی می‌شد «تحریم‌ها» نیز به‌شدت در بازسازی و نوسازی صنایع و به دنبال آن افزایش انتشار آلاینده‌های این حوزه اثرگذار بوده است. • یکی دیگر از معضلاتی که در صنعت استان اصفهان با آن روبه‌رو هستیم، تقاضای بسیار برای کپی صنایع (صنعت تکراری بدون نوآوری) است و متقاضیان صنعت نوین بسیار اندک هستند. بسیاری از تولیدکننده‌ها و سرمایه‌گذاران آشنایی با فضاها و فرصت‌های بین‌المللی نداشته و از ارزش‌افزوده‌های ناشی از صنایع نوین به میزان کافی آگاه نیستند. • اگرچه در اسناد بالادست نیز توسعه حوزه‌های دانش‌محور و توسعه اقتصادی دانش‌بنیان مطرح شده است ولی متأسفانه صنعتگران در حوزه صنعت به دنبال کپی از صنایع مختلف هستند. • وزارت صنایع اگرچه مطرح می‌کند که هیچ محدودیتی برای مجوز دادن به متقاضیان ندارد با این حال، بر اساس اسناد بالادستی این امر مستلزم آن است که رویکردهای تشویقی جهت هدایت صنایع به سمت توسعه صنعت دانش‌محور و اقتصاد دانش‌بنیان تعریف شود. • یکی از دلایل قدمت استقرار صنایع در استان به‌ویژه صنایع بزرگ، رانتی بودن حوزه‌های صنعتی به‌وسیله رانت انرژی است. در واقع این موارد منجر به استمرار این قبیل صنایع بوده است. • یکی دیگر از معضلاتی که به‌منظور توسعه شهر با آن روبه‌رو بوده‌ایم مصوب کردن محدوده‌ای برای شهرک صنعتی پوشاک در مجاورت شهرک صنعتی کمشچه بوده که با ملاحظه نیاز نیروی کار به مسیر مناسب جهت تردد و ... این ایده می‌بایست از جهات مختلف بیشتر مورد بررسی قرار می‌گرفت. در این زمینه‌ها می‌توان از تجارب سایر کشورهای موفق نیز ایده گرفت. به طور نمونه می‌توان به استقرار و فعالیت موفقیت‌آمیز حوزه فشن و مد و تولید پوشاک در داخل و حریم شهر در برخی شهرها و کشورهای 	<p>۲۲</p>

		جهان اشاره کرد. پیش‌بینی یکسری فضاها برای صنایعی مانند دوخت و دوز که آلاینده‌گی نیز دربردارند به رونق برخی مشاغل کمک خواهد کرد.	
مشاور	صفاری	<ul style="list-style-type: none"> • صنعت تقریباً به میزان ۴۰ درصد از ارزش‌افزوده شهرستان اصفهان را به خود تخصیص داده و از منظر برنامه‌ریزی اقتصادی نیز برای ما اهمیت دارد. تجارب سابق استان در زمینه پالایشگاه، نیروگاه، کوره‌های آجرپزی، صنایع شیمیایی و سایر صنایع شکل گرفته منجر شده است که در این زمینه با حساسیت و سختگیری بیشتری موارد را ارزیابی نمود. 	۲۳
اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان	کردسیچانی	<ul style="list-style-type: none"> • در حقیقت، یک راهکار مناسب آن است که به‌جای صنعت هراسی، صنعت را به‌سوی تکنولوژی پیشرفته هدایت کرد. 	۲۴
مشاور	صفاری	<ul style="list-style-type: none"> • میحث «فضای نامناسب اکوسیستم کسب‌وکار اصفهان» به‌عنوان اصلی‌ترین مشکل حوزه فضای کسب‌وکار شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه‌های این مشکل در شهر- منطقه‌ی اصفهان، منجر به قرارگرفتن این ریشه‌ها در «۳» دسته‌ی کلان گردید. (۱) نیروی انسانی؛ (۲) بازار؛ (۳) حکمرانی. • کلیه موارد ذکرشده در گزارش مرحله اول پیرامون استخوان ماهی حوزه فضای کسب‌وکار بر اساس مصاحبه‌های انجام‌شده مورد تأیید قرار گرفت (صرفاً از منظر عنوان‌ها اصلاحات جزئی صورت پذیرفته است). البته فضای نامناسب کسب‌وکار استان در مقایسه با ۵ سال گذشته نیز تغییر محسوسی نداشته است. 	۲۵
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان	صفاری پور	در برخی فعالیت‌ها ممنوعیت‌هایی وجود دارد که به‌نوعی تهدید نیز محسوب می‌شود اما به نظر می‌رسد می‌تواند به فرصت تبدیل شوند. به طور مثال، در حوزه دامپزشکی در حال حاضر فرصت‌های بسیاری وجود دارد اما به خاطر برخی تهدیدها و سیاست‌ها انگیزه‌ی دامپزشکان جهت توسعه فعالیت‌ها بسیار تقلیل یافته است.	۲۶
اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان	کردسیچانی	<ul style="list-style-type: none"> • از مشکلات مهم صنوف در حوزه کسب‌وکار مسئله مالیات‌ها و مشکلات با شهرداری‌هاست (مالیات‌های تعیین‌شده موردقبول واحدهای صنفی نیست و معمولاً معترض هستند). همچنین، عدم تعریف سیستم شهری برای واحدهای صنفی و صدور مجوز بدون توجه به بافت شهری منجر به بروز مسئله ترافیک شده است. • مسئله دیگری که به صورت عمومی، واحدهای صنفی را تحت‌فشار قرار می‌دهد بالا بودن میزان اجاره‌بها است. به نظر می‌رسد اگر سیستم شهری به‌گونه‌ای تعریف شود که فضاهایی به اصناف جهت کنترل ترافیک و اجاره‌بها تخصیص داده شود این مشکلات و مسائل نیز کمرنگ‌تر خواهد شد و درنهایت اجناس با قیمت پایین‌تری نیز به دست مصرف‌کننده خواهد رسید (مبلغ اجاره‌بها بر قیمت نهایی اجناس و ارائه خدمات تأثیرگذار خواهد بود). 	۲۷
اداره کل دفتر فنی، امور عمرانی و حمل‌ونقل و ترافیک استانداری	مردی	باید به تأثیرات مثبت و منفی مراکز خرید چندمنظوره (shopping mall) بر کسب‌وکار اصفهان با ملاحظه بافت شهری نیز توجه نمود. همچنین، عدم مطالعات کافی در اجرای برخی پروژه‌ها در سطح شهر تأثیرات سوء بر فضای کسب‌وکار خواهد داشت (مانند پروژه‌های روگذر و زیرگذر).	۲۸
سازمان مدیریت و	صفاری پور	<ul style="list-style-type: none"> • توسعه فعالیت‌ها در حوزه تجارت الکترونیک می‌تواند بر آینده کسب‌وکار (به‌ویژه حوزه صنفی) تأثیرگذار باشد بنابراین پیشنهاد می‌شود در طرح جامع نیز موردتوجه قرار گیرد. 	۲۹

<p>برنامه‌ریزی استان</p>		<ul style="list-style-type: none"> • صدور مجوز برای ساخت‌وسازهای پراکنده به واحدهای صنفی در فضاهای شهری می‌تواند زمینه‌ساز از بین رفتن سیما و منظر شهری و مسئله ترافیک باشد. • عدم توجه به نوع کسب‌وکار و فعالیت متناسب با محیط و میزان درآمدزایی منجر به تغییر مکرر مشاغل خواهد شد. • مشخصاً، عدم برنامه‌ریزی و سردرگمی برای ساماندهی واحدهای صنفی زمینه‌ساز مشکلات خواهد شد. توسعه‌ی تجارت الکترونیک در آینده و معضل افزایش تقاضا برای واحدهای صنفی می‌تواند برای اصناف تهدید به حساب آید زیرا در آینده به‌تدریج با تعطیلی واحدهای تجاری مواجه خواهیم بود. همچنین، در آینده برای نوع فعالیت‌های واحدهای تجاری که به دنبال تجارت الکترونیک تعطیل شده‌اند باید تدبیری اندیشید. 	
<p>خانه کارگر اصفهان</p>	<p>مکارمی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • به‌طور کلی با ملاحظه اسناد بالاست برداشت این است که ما در نوشتار این برنامه‌ها دچار بیماری مزمن شعارزدگی و در بررسی آن‌ها دچار شتاب‌زدگی شده‌ایم (به طور مثال می‌توان به بررسی‌های انجام‌شده در برنامه پنج‌ساله هفتم در سال ۱۴۰۲ و سپس بودجه در سال ۱۴۰۳ اشاره نمود). • برای پیشبرد بسیاری از موضوعات به صورت زنجیره و پازل باید در کنار همدیگر همه عناصر به‌درستی ایفای نقش کنند و عملکرد نامناسب یک قسمت برای سایر تصمیمات و برنامه‌ها مسئله‌ساز خواهد شد. • در حوزه مسائل اقتصادی به‌ویژه فضای کسب‌وکار، صنعت، کشاورزی و ... یکی از موضوعات مهم که مانع توسعه می‌شود مسئله تحریم و وضعیت روابط خارجی است. 	<p>۳۰</p>
<p>مشاور</p>	<p>پیرزاده</p>	<ul style="list-style-type: none"> • در بحث فضای کسب‌وکار، قانونی تحت عنوان قانون بهبود فضای کسب‌وکار وجود دارد که می‌توان آن را ملاحظه نمود. • یکی از ویژگی‌های طرح جامع این است که مسائل را به صورت جغرافیایی و فضایی در نظر می‌گیرد. به تفکیک شاغلین در پهنه‌های مختلف شهر و قشربندی اجتماعی-اقتصادی می‌توان با تولید نقشه‌هایی از این دست در گام بعدی سیاست‌گذاری کرد. در واقع، این نقشه‌ها برای بررسی‌های بیشتر لازمه تحلیل‌های مرتبط با فضای کسب‌وکار می‌باشند. • برای تخصیص فضاهای کسب‌وکار با ملاحظه سهم زنان در اشتغال باید امنیت شغلی و فردی آن‌ها در نظر گرفته شود. 	<p>۳۱</p>
<p>مشاور</p>	<p>صفاری</p>	<ul style="list-style-type: none"> • محبت «ناکارآمدی مدیریت درآمد- هزینه در شهرداری اصفهان» به‌عنوان اصلی‌ترین مشکل حوزه مالیه شهری شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه‌های این مشکل در شهر- منطقه‌ی اصفهان، منجر به قرارگرفتن این ریشه‌ها در «۴» دسته‌ی کلان گردید. <ol style="list-style-type: none"> (۱) رابطه شهرداری و شهروندان؛ (۲) حکمرانی؛ (۳) تخصیص؛ (۴) درآمد. • کل عملیات اجرایی در شهر نیاز به تأمین مالی دارد از این رو مدیریت درآمد و هزینه اهمیت دارد. از طرفی دیگر، با قوانین بالادستی و نوع بودجه‌بندی به صورت دستوری مواجه هستیم که امکان تغییرات آن نیز بسیار دشوار است. • با ملاحظه مسئله شناسایی شده تحت عنوان «نبود اقدامات الزامی و فرهنگی کافی برای دریافت مالیات، عوارض و هزینه خدمات شهری از شهروندان»، قابل‌ذکر است هزینه‌های جاری شهرداری اصفهان متناسب با ارائه نوع خدمات باید از شهروندان اخذ گردد ولی متأسفانه این موضوع در بخش درآمدها (عوارض ناشی از خدمات ارائه‌شده) سهم ناچیزی دارد. شهرداری به اندازه هزینه‌ای که انجام می‌دهد نمی‌تواند از شهروندان منابع مالی متناسبی را دریافت کند. به طور نمونه می‌توان به این واقعیت اشاره کرد که هزینه جمع‌آوری زباله را آن کسی که توسعه شهر را به عهده می‌گیرد، خواهد پرداخت. 	<p>۳۲</p>

		<p>سرانه زباله شهر اصفهان حدوداً سه برابر کشورهای اروپایی است و این مسئله هزینه قابل توجهی به مدیریت پسماند تحمیل می‌کند.</p> <ul style="list-style-type: none"> • یکی از نکاتی که در بررسی رابطه شهرداری و شهروندان با ملاحظه برآیند نظرات جامعه محلی به آن اشاره شده است «استفاده شهرداری از رانت اطلاعاتی برای منافع سازمانی و شخصی» است. • نگرش شهروندان به خدمات شهرداری به‌عنوان وظیفه یا خدمت رایگان، رابطه نادرست شهروند-شهرداری را شکل داده است. • نبود مدیریت واحد یا یکپارچه شهری نیز مسئله بسیار مهمی است که مشکلات بسیاری ایجاد کرده است. 	
<p>اتاق تعاون اصفهان</p>	<p>نکته</p>	<ul style="list-style-type: none"> • در راستای موضوعات شهرداری و شهرسازی، وقتی فردی زمین می‌خرد مالک زیرزمین و ارتفاع نیست و مجدد برای هر اقدامی در راستای توسعه ملک خود باید هزینه نیز پرداخت نماید. درحالی‌که در برخی کشورها شاهد این مسئله هستیم علاوه بر اینکه هزینه زمین را از شخص اخذ نمی‌کنند سوبسید نیز به آن‌ها پرداخت می‌شود. • در حوزه مالیه شهری، حمایت، نظارت، اجرای روش‌های قانونی و منطقی از اهمیت برخوردار است. 	<p>۳۳</p>
<p>شهرداری اصفهان</p>	<p>کاجی اصفهانی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • برای ترسیم مالیه شهرداری تقسیم‌بندی کلی عبارت است از: <ol style="list-style-type: none"> (۱) بحث‌های هزینه‌ای: روند بلندمدت (۲) بحث‌های درآمدی: <ul style="list-style-type: none"> الف) درآمدهای کلی و عمومی ب) درآمدهای ناشی از صدور پروانه • با ملاحظه روندی که طی سال‌ها سپری شد وابستگی درآمدهای عمومی به کنترل و نظارت شهرداری کاهش پیدا کرد و به درآمدی که عملاً تحت کنترل و نظارت شهرداری نیست، تبدیل شده است. بخش عمده آن، مالیات بر ارزش‌افزوده است که هیچ کنترل و نظارتی در خصوص جریان وصول و بازتوزیع آن نداریم. عملیات وصول انجام و بنا به نرخ‌هایی که تعیین شده بین شهرها و شهرداری‌های کلان‌شهرها توزیع می‌شود. با ملاحظه دست‌درازی‌های بسیار در سال‌های گذشته، شاهد آن هستیم که درآمدی پایدار به‌مرورزمان به یک درآمد ناپایدار تبدیل می‌شود که عملاً برای ما قابل پیش‌بینی و برنامه‌ریزی نیز نیست. • به‌عنوان یکی دیگر از مسائلی که با آن مواجه هستیم این است که هرگاه دولت در منابع با کسری مواجه می‌شود در دسترس‌ترین منبعی که دارد منابع شهرداری است و عملاً روابط مالی شهرداری با دولت هیچ تعریف و سازوکار مشخصی ندارد. وظایفی به ما محول می‌شود در مقابل درآمدی که نیست و منابعی که وجود ندارد. • یکی دیگر از مشکلات شهرداری در رابطه با هزینه‌های پروانه ساختمانی این است در یک مقطع و به صورت دوره‌ای یک هزینه تحت عناوین مختلف مانند صدور پروانه دریافت می‌شود که سهم ناچیزی نیز در هزینه ساختمان دارد (حدوداً ۴ الی ۷ درصد) ولی در قبال این موارد موظف می‌شود ۴۰ سال به ساختمان خدمت ارائه کند؛ یعنی شهرداری در قبال دریافت یک جریان درآمدی (یک‌باره و مقطعی) باید خدماتی را که با افزایش روزافزون هزینه‌ها نیز مواجه است در یک روند بلندمدت ارائه دهد. • یکی از دغدغه‌های شهرداری این است که جریان یک‌باره و مقطعی درآمد در قبال ارائه خدمات را به یک جریان مستمر، پایدار و قابل برنامه‌ریزی تبدیل کند. • بخش هزینه‌های شهرداری نیز موضوع دیگری است که می‌توان بدان اشاره نمود انتظار می‌رود شهرداری به صورت مستمر به مطالبات روزافزون مردم پاسخگو باشد، در مقابل، این موضوع که منابع شهرداری باید توسط شهروندان تأمین شود در نظر گرفته نمی‌شود. عملاً تصور بر آن است که درآمدهای شهرداری توسط دولت تأمین می‌شود و مطالبه‌گری از شهرداری حاصل این تفکر است. این ناترازی هر سال شهرداری و شورا را تحت فشار قرار می‌دهد و بودجه‌ریزی را با مشکل مواجه می‌کند و عملاً 	<p>۳۴</p>

		<p>شهرداری را برای ارائه خدمات با مشکل مواجه می‌سازد. برطرف شدن آشفتگی‌ها و بلا تکلیفی‌ها مستلزم مدیریت واحد شهری است.</p> <ul style="list-style-type: none"> پیشنهادهای و نظرات شهرداری در زمینه استخوان ماهی مالیه شهری به صورت مکتوب ارائه خواهد. 	
شهرداری اصفهان	دهقانی	<ul style="list-style-type: none"> در خصوص بحث مالیه شهری، این مسئله مهم است که بدانیم چقدر رانت برنامه‌ای و رانت بازتوزیعی ایجاد می‌کنیم و چقدر می‌توانیم از رانتی که داریم برای شهر هزینه در نظر بگیریم. وظیفه طرح این است که برای تأمین و حفظ زیرساخت‌ها، سرانه خدمات، میراث فرهنگی و ... از رانت ایجاد شده استفاده کند. مطابق با مطالعه صورت گرفته در تهران (دهه ۹۰)، در خصوص ارزیابی هزینه پروانه‌های ساختمانی و سود حاصل از پروانه‌های ساختمانی و تأثیر آن بر روند تقاضای ساخت‌وسازها به اهمیت مبحث مالیه شهری به‌عنوان پایه‌ای اولیه برای تحقق‌پذیری طرح اشاره دارد. با تعریف چهارچوب شفاف، ابزارهای کاربردی و مدیریت واحد شهری انتظار می‌رود وضعیت ساماندهی شود. در بحث کشاورزی با در نظر داشتن مباحث حقوقی ذینفعان زمین (حق کرد)، اقتصاد کشاورزی و اقتصاد زمین را نباید از یکدیگر تفکیک کرد؛ بنابراین، مباحث حقوقی در بحث کشاورزی و البته حوزه میراث (از منظر مواردی همچون مرمت و بازسازی، ذینفعان، سرقفلی و ...) در اقتصاد شهری از جمله موضوعاتی است که باید مورد بررسی قرار گیرند. بحث ممنوعیت دوره‌های ساخت‌وساز و زمان نرخ نوسازی و صدور مجوز پروانه ساخت به فضای فرهنگی و اقتصادی نیز مرتبط است و می‌بایست سایر شرایط را نیز در نظر داشت. 	۳۵
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان	صفاری پور	<ul style="list-style-type: none"> در حوزه مالیه شهری بعضاً یکسری آشفتگی‌هایی وجود دارد که در سطح سیاست‌گذاری نیاز به برطرف شدن دارد. یکی از منابع درآمدی شهرداری مبحث پسماندها است. ایجاد یک واحد پسماند در اطراف شهر با ایجاد رقابت ناسالم با شهرداری اصفهان منجر به زیان یا ناپایداری درآمد شهری می‌شود و باید سیاست مناسبی برای حوزه اصفهان، محدوده شهری و مجموعه کلان‌شهری داشت. بازیافت پسماند الکترونیکی مسئله مهمی است و مستلزم به وجود آمدن اتحادیه لازم برای آن است. این موضوع باید در کمیسیون نظارت بر واحدهای صنفی با جدیت مطرح و پیگیری شود. عدم سرمایه‌گذاری و ورود شهرداری در حوزه‌های مرتبط با خود در سطح شهر که می‌تواند درآمدهای ادامه‌داری نیز دربرداشته باشد مسئله دیگری است که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد (فرصت‌هایی مانند کارگاه‌های مزاحم و نیمه مزاحم شهری). به دنبال موضوعاتی مانند بازیافت مواد پلاستیکی و فلزی توسط قشر ضعیف به دنبال کسب درآمدی آنی برای اداره و رفع مایحتاج اولیه زندگی باید برای حفظ چیدمان شهری و برخورد با حریم شهری پیش‌بینی‌های مناسبی صورت گیرد. به‌عنوان سند بالادست یا هم‌ردیف با طرح جامع هنوز به بحث آمایش شهری پرداخته نشده است. یکی دیگر از مسائل شناسایی شده مهم «عدم شفافیت در هزینه‌ها و درآمدهای شهرداری» است. تبلیغات به‌عنوان یکی از منابع درآمدی شهرداری‌ها در دنیا شناخته شده است اما گاهی تبلیغات شهرداری ما هزینه‌زاست نه درآمدزا (به خاطر قیمت بالای تبلیغات، شهروندان راه‌های جایگزین دیگری را برمی‌گزینند). منتفع کردن شهرداری در برخی فعالیت‌ها مانند کنسرت، فعالیت‌های فرهنگی-هنری، ورزشی می‌تواند به جبران کسری درآمد شهرداری کمک کند. 	۳۶
مشاور	صفاری	<ul style="list-style-type: none"> مبحث «دشواری دسترسی به مسکن قابل تأمین» به‌عنوان اصلی‌ترین مشکل حوزه مسکن شهر اصفهان شناسایی شده است. تحلیل ریشه‌های این مشکل در شهر - منطقه‌ای اصفهان، منجر به قرار گرفتن این ریشه‌ها در «۳» دسته‌ی کلان گردید. <p>(۱) فرایند ساخت‌وساز؛ (۲) زمین؛</p>	۳۷

		<p>۳ حکمرانی.</p> <ul style="list-style-type: none"> • با بررسی سابقه شهر اصفهان تقریباً طی ۳۰ سال گذشته عرضه زمین برنامه‌ریزی شده نداشته‌ایم؛ یعنی تمامی عرضه‌های زمین به صورت اجباری توسط ارتش، سپاه و نهادهای نظامی صورت گرفته است. در ۵ سال گذشته تنها عرضه زمین با برنامه‌ریزی که اتفاق افتاده همان آزادسازی ارتش بوده است (مجموعه گل نرگس). به بیانی دیگر، عرضه زمین برنامه‌ریزی شده در شهر اصفهان نداشته‌ایم و تعاونی محور بوده است. زمین‌هایی که واگذار می‌شود نیز در آینده مالک خرد پیدا می‌کند و آفت‌های بزرگ‌تری از جمله درخواست خدمات خاص، بلندمرتبه‌سازی و ... برای شهر تهدید محسوب می‌شود. • همچنین، از یکسری زمین‌های بسیار مطلوب در شهر و مرکز شهر غافل شده‌ایم و اغلب تمرکز بر توسعه محیط پیرامون است. به طور نمونه، مرکز شهر را به محل اقامت مهاجرینی مبدل کرده‌ایم که تعصبی نسبت به بافت شهری و میراث آن نیز ندارند. • بهای تمام‌شده ناشی از ناکارایی فرایند ساخت‌وساز قابل‌تأمل است. این موضوع ریشه در مسائلی مانند استفاده از مصالح بی‌کیفیت، مدل‌های قدیمی ساخت‌وساز، فناوری، مهارت پایین نیروی کار در حوزه ساخت‌وساز و ... دارد. • با توجه به مسئله شناسایی شده تحت عنوان «طراحی نادرست محلات و توزیع ناعادلانه امکانات و خدمات شهری» به نظر می‌رسد همبستگی بین پروژه‌های عمرانی شهر و قیمت زمین و مسکن احتمالاً مثبت خواهد بود. از سوی دیگر به نظر می‌رسد با خدمات دادن به فضاهایی که قیمت مسکن بالاتر است این مسئله تشدید نیز خواهد شد. 	
اداره کل راه و شهرسازی استان	فرازبخت	با اشاره به توسعه‌های صورت گرفته (مانند پروژه‌های گل نرگس، مسکن مهر و ...) و صرف هزینه‌های بسیار (مانند نیروی کار، مصالح، انرژی، زمان و ...) موضوع خالی از سکنه بودن و بلااستفاده ماندن خانه‌ها صرفاً با دیدگاه کالای سرمایه‌ای از نظر اقتصادی چگونه دیده می‌شود؟	۳۸
مشاور	صفاری	در واقعیت عملاً هزینه‌های مترتب بر بهره‌برداری و ریسک برای خانه‌های مسکونی صفر در نظر گرفته شده است. اگر در ساختار، هزینه‌های مبتنی بر عدم بهره‌برداری به گونه‌ای به مالک تحمیل شود به طور خودکار مسئله خانه‌های خالی از سکنه نیز برطرف خواهد شد.	۳۹
شهرداری اصفهان	کاجی اصفهانی	هنگام خرید خودرو، هزینه بنزین را نیز یکجا پرداخت خواهیم کرد به همین خاطر تقریباً هزینه بنزین مصرفی رایگان به حساب می‌آید. آیا در خصوص اصلاح فرایند خانه‌های خالی از سکنه نیز چنین الگوهایی کاربرد دارد؟	۴۰
مشاور	صفاری	<ul style="list-style-type: none"> • در ساختار برنامه‌ریزی نه فقط در شهر اصفهان بلکه در کل کلان‌شهرهای ایران باید چندین مسئله برطرف شود. به طور نمونه، یکی از این مسائل لزوم اصلاح نظام درآمد-هزینه شهرداری‌هاست. همچنین، وجود ساختارهای شفاف در این زمینه کمک‌کننده است. • با قوانین بازدارنده نیز مشکلات برطرف نخواهد شد یکسری قواعد اقتصادی بسیار ساده می‌تواند زمینه‌ساز بهبود وضع موجود شود. 	۴۱
اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان	کردسیچانی	تبدیل مسکن از کالای سرمایه‌ای به کالای مصرفی مستلزم ایجاد یکسری روش‌های نوین است (به‌طور مثال تولید مسکن به صورت صنعتی با کاهش زمان اجرای پروژه). اجرای سیاست‌های قبلی با عدم تناسب تولید مسکن با سرریز جمعیت باعث تبدیل شدن مسکن به کالای سرمایه‌ای خواهد شد.	۴۲
شهرداری اصفهان	دهقانی	<ul style="list-style-type: none"> • با اصلاح مالیه شهری از بروز بسیاری از تخلفات و منافع کوتاه‌مدت پیشگیری خواهد شد. • باید در نظر داشت اقدامات تعریف‌شده در طرح چگونه منافع شهری را تأمین خواهد کرد؟ به طور نمونه، تخصیص مجوز ارتفاع از سه به پنج طبقه برای شهر چگونه منفعتی در بر خواهد شد. ایجاد تعادل بین هزینه و درآمد منجر به تقویت انگیزه خواهد شد. 	۴۳
سازمان مدیریت و	صفاری پور	<ul style="list-style-type: none"> • در راستای تأمین بخشی از کسری درآمد شهری پیشنهاد می‌شود در قالب یک سازوکار، بخشی از درآمد حاصل از مالیات بر واحدهای مسکونی خالی به شهرداری نیز تعلق گیرد. 	۴۴

برنامه‌ریزی استان		<ul style="list-style-type: none"> مانند خودروهای فرسوده که باید عوارض بیشتری بپردازند در حوزه مالیه شهری آیا می‌توان عوارض مضاعفی بر ساختمان‌هایی با هدر رفت انرژی تعریف کرد؟ بحث مالیات بر دارایی و ثروت در بخش درآمدها به‌طور جدی مطرح می‌شود که می‌تواند به‌ویژه در زمینه مالیات بر واحدهای ساختمانی بخشی از درآمدهای پایدار شهرداری را تأمین نماید. بهبود وضع موجود با تعریف سیاست‌گذاری مناسب، برنامه‌ریزی و پیش‌بینی‌های لازم امکان‌پذیر است. تعریف مالیات بر زمین‌های خالی (به‌عنوان کالای سرمایه‌ای) می‌تواند برای شهرداری‌ها درآمدزا باشد. 	
مشاور	پیرزاده	<ul style="list-style-type: none"> در خصوص ورود زمین و توسعه شهر می‌توان به انواع زمین از جمله زمین قبلاً مصرف نشده و دست‌نخورده، تغییر نسبت مالکیت در زمین تحت عنوان تراکم که در اصفهان با ارتفاعات نیز شناخته شده است اشاره کرد. در اصفهان «زمین‌های قبلاً مصرف‌شده» بسیاری وجود دارد. گروه اقتصاد با کمک گروه راه و شهرسازی می‌تواند پهنه‌های مرتبط با تجدید مصرف یا بازیافت زمین قبلاً مصرف‌شده (از طریق ارتفاع یا هر روش دیگری) را مشخص نماید. شاید تشخیص این‌گونه باشد که ورود زمین دست‌نخورده به اصفهان اولویت نبوده و نیاز مسکن در شهر اصفهان با زیرساخت‌هایی که وجود دارد و با هزینه‌های کمتر برطرف خواهد شد. در حقیقت، بحث مسکن و تغییر اسکان فعلی اهمیت دارد. نکته دیگر، قانونی است که اهمیت دارد از سفته‌بازی زمین جلوگیری کرده و تبدیل به ضوابط شهری گردد. 	۴۵
اداره کل راه و شهرسازی استان	فرازبخت	<ul style="list-style-type: none"> علت خالی شدن محدوده بافت‌های مرکزی شهر چیست؟ آیا به خاطر مالکیت‌های متفاوت در ایران است؟ آیا می‌توان با تعریف قانون یا استفاده از تجارب سایر کشورها یا ... راهکار اقتصادی برای آن در نظر گرفت؟ درواقع ما مخالف برخی سیاست‌ها هستیم چراکه برخی اراضی ملی کشاورزی است و برخی اراضی برای یکسری خدمات مانند خانه سالمندان پتانسیل دارند درحالی‌که توسعه مسکونی شده‌اند. 	۴۶
اداره کل دفتر فنی، امور عمرانی و حمل‌ونقل و ترافیک استانداری	مردی	<ul style="list-style-type: none"> استفاده از ظرفیت‌های زمین و مسکن به‌نوبه خود نقطه قوت برای اصفهان محسوب می‌شود. کیفیت پایین واحدهای مسکونی یکی دیگر از موضوعات مهم قابل‌بررسی است و مستلزم استفاده از مصالح و فرآورده‌های نوین و هوشمندسازی در صنعت ساختمان‌سازی می‌باشد. نظارت بر واحدهای ساختمانی نیز حائز اهمیت است. 	۴۷
مشاور	صفاری	<p>با ملاحظه کارکردهای اقتصادی و مسائل متعدد و متنوع و با در نظر داشتن تجارب اصفهان از منظر میزان روند بازآفرینی‌ها و توسعه‌هایی که در مناطق مختلف رخ داده است، توسعه و بازآفرینی هرکدام از مناطق به‌ویژه بافت فرسوده و تاریخی مستلزم برنامه خاص و متناسب با خود است. برای توسعه و بازآفرینی شهری باید در جهت حذف رقیب اقتصادی نیز اقداماتی صورت گیرد.</p>	۴۸
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان	صفاری پور	<p>تبدیل شدن بافت فرسوده به انبار و عدم ثبت آن‌ها در سامانه انبارها نیاز به رسیدگی و نظارت دارد. راهکاری که وزارت صمت برای این مسئله در نظر گرفته است راه‌اندازی سامانه انبارها است که افراد موظفانند انبار خود را در سامانه ثبت کنند، در غیر این صورت کالای انبار شده حکم احتکار را دارد و توسط تعزیرات حکومتی می‌تواند ثبت و ضبط گردد. بسیاری از انبارها در بافت فرسوده مستقر هستند بدون آنکه در سامانه ثبت شده باشند و علت این موضوع درواقع جزیره‌ای بودن و دستورالعمل‌ها و چهارچوب‌های متفاوت صنایع و شهرداری است. تعیین عوارض بالا منجر به انتقال انبارها به خارج از شهر می‌شود.</p>	۴۹
اداره کل میراث فرهنگی،	احمدی	<p>با ملاحظه از بین رفتن کارکردهای تجاری و تغییر کاربری‌ها به‌ویژه در بافت‌های تاریخی و با در نظر داشتن محدوده‌های پشتیبان بازار علاوه بر کارکردهای اقتصادی، حفظ کارکردهای فرهنگی نیز از اهمیت برخوردار است.</p>	۵۰

صنایع دستی و گردشگری			
شورای شهر اصفهان	مالکی پور	<ul style="list-style-type: none"> • با ملاحظه تحلیل سهام‌داران و مرتبط بودن فعالیت سازمان صنعت، معدن و تجارت با کمیسیون اقتصادی پیشنهاد می‌شود به‌عنوان یکی از اعضای ثابت در جلسات حضور و مشارکت داشته باشند و با توجه به سقف تعیین شده مبنی بر ۱۵ سازمان به‌عنوان ذینفع در جلسات احتمالاً سازمان تأمین اجتماعی از لیست حذف خواهد شد. • خواهشمند است مواردی که در جلسه مطرح گردید به صورت مکتوب و رسمی نیز ارسال گردد در غیر این صورت، موارد مطرح شده به‌منزله تأیید مباحث است. • گزارش بخشی از ظرفیت‌ها و روندها نیز به‌عنوان جزئی از خدمات بند «۳» توسط مشاور ارسال گردیده ولی تمرکز اصلی در این جلسه بر مشکلات بوده است. • مکانمند نبودن استخوان ماهی‌ها به‌عنوان یکی از موضوعات جدی در گزارش مرحله اول مطرح شده است. باین‌حال، باید در نظر داشت ممکن است در این مرحله موضوعاتی مکانمند گردد در صورتی‌که بعداً به‌عنوان مشکل اصلی شناخته نمی‌شوند. • متغیرهای اقتصادی نیز از جمله فعالیت‌های تجاری در بحث‌های خدماتی که آیا توزیع عادلانه هست یا خیر در پایگاه داده مکانی در حال تهیه است که انتظار می‌رود این داده‌های مکانی با استخوان ماهی‌ها نیز مرتبط شوند. به بیانی دیگر، پایگاه داده رها از قسمت تحلیل مشکلات و ظرفیت‌ها نباشد زیرا تحلیل‌ها در نهایت باید به صورت یکپارچه ارائه گردد. 	۵۱
مشاور	صفاری	موضوعات مطرح شده در جلسات، جهت‌های مطالعه را در اختیار ما قرار خواهند داد که متناسب با این جهت‌ها سعی می‌شود داده‌ها به صورت مکانمند نیز ارائه گردد.	۵۲

ردیف	مصوبات	مسئول	تاریخ
۱	مقرر گردید اعضای محترم حاضر در جلسه نظرات خود را پیرامون موضوعات مطرح شده ظرف مدت ۴۸ ساعت آینده به صورت مکتوب و رسمی نیز ارسال نمایند. در غیر این صورت، موارد مطرح شده در جلسه به‌منزله تأیید نهایی است.	مشاور	۱۴۰۳/۰۴/۱۱

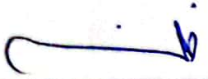
حاضران در جلسه

شماره: روز: تاریخ: ۱۶۰۳، ۰۹، ۱۴۰۳ ساعت: ۱۳ مکان: شماره دعوت نامه: ۰۹۱۳۳۱۳۲۰۹

ردیف	نام و نام خانوادگی	سازمان	تلفن همراه	امضاء
۱	ریحانه سعیدی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۳۰۵۹۸۰۴	
۲	ندا امیری	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۱۴۹۱۹۴۷	
۳	کوشش وکیل	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۳۱۶۹۸۸۰	
۴	مهرین مریدی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۱۱۵۲۰۱۴	
۵	سعد صفا پور	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۲۱۹۰۷۴۴	
۶	اسماعیل مکاری	خانواده کارگران اصفهان	۰۹۱۳۳۱۶۳۳۴۴	
۷	محمد منیر کریمی	اقتصاد و دارایی	۰۹۱۳۳۱۰۲۰۹۲	
۸	حسین نوزاد	شرکت زینار	۰۹۱۳۲۵۱۷۱۷۱۱	
۹	چهار تبار	اتاق تعاون	۰۹۱۳۱۱۸۰۱۳۳	
۱۰	وحیده حاجی احمدی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۱۸۸۷۸۳۸	
۱۱	فاطمه السادات حسینی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۸۰۳۰۸۸۷	
۱۲	زینب قدسی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۳۰۸۵۹۴۵	
۱۳	اعظم حلائی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۰۳۵۵۰۴۹۷	
۱۴	سینا کورسیدی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۰۹۵۵۰۷۱۵۴	
۱۵	سپهر دهانی	سازمان صنایع دستی اصفهان	۰۹۱۳۱۸۴۲۱۵۲	

حاضران در جلسه کمیته تخصصی اقتصاد و برنامه ریزی تهران

شماره:	روز: شنبه	تاریخ: ۱۴۳۹/۰۹/۱۳	ساعت: ۱۳/۱۷	مکان: دفتر اقتصاد و برنامه ریزی تهران	شماره دعوت نامه: ۱۳۹۰۹/۱۴۳۰/۱۵
--------	-----------	-------------------	-------------	---------------------------------------	--------------------------------

ردیف	نام و نام خانوادگی	سازمان	تلفن همراه	امضاء
۱۶	بهمن پهنادر	خارجی در	۰۹۱۳۳۱۹۷۹۴۷	
۱۷	علی هزران	اداره کل راه و شهرسازی تهران		
۱۸	فاطمه زکریا	د	۰۹۱۴۴۱۱۲۰۰۸	
۱۹				
۲۰				
۲۱				
۲۲				
۲۳				
۲۴				
۲۵				
۲۶				
۲۷				
۲۸				
۲۹				
۳۰				